

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE: Misija za posmatranje izbora Evropske unije objavila konačan izveštaj sa 19 preporuka; potrebna je iskrena politička volja za jačanje demokratskih institucija

Priština, 15. maj 2025. – Misija za posmatranje izbora Evropske unije (EU EOM) na Kosovu objavila je danas svoj konačan izveštaj o parlamentarnim izborima održanim 9. februara 2025. godine. **Šefica Izborne posmatračke misije, Natali Loazo, članica Evropskog parlamenta,** izjavila je: “Parlamentarni izbori na Kosovu 2025. godine bili su konkurentni i održani u skladu sa novim pravnim okvirom osmišljenim da ojača transparentnost i poverenje. Međutim, proces je otkrio značajne organizacione izazove, polarizovan politički diskurs i oblasti u kojima su reforme još uvek neophodne.”

U svom konačnom izveštaju, EU EOM ističe da je izborni dan uglavnom protekao dobro, a kampanja je bila dinamična, ali je proces bio opterećen nedovoljnom pripremom Centralne izborne komisije, kašnjenjem u prebrojavanju glasova i politizacijom ključnih institucija. Nezavisna komisija za medije (NKM) nije sankcionisala kršenja medijskih pravila. Iako je medijska scena na Kosovu raznolika, duboko je podeljena po etničkim linijama, a samo su ograničeni naponi uloženi u podsticanje dijaloga između zajednica. Neki privatni mediji pokazali su znake politizacije. Zabrinutost i dalje postoji u vezi sa izazovima sa kojima se suočava javni emiter.

Šefica Izborne posmatračke misije, Natali Loazo, naglasila je: “Preporuke predstavljaju putokaz za jačanje demokratskih institucija na Kosovu. Potrebna je iskrena politička volja i smislen dijalog svih učesnika izbornog procesa da bi se one uspešno primenile. Evropska unija ostaje posvećena pružanju podrške Kosovu u ovom procesu.”

Iako pravni okvir pruža solidnu osnovu za demokratske izbore, njegova primena otkrila je nejasnoće koje zahtevaju zakonodavna pojašnjenja. Novi izborni zakon doneo je korisne reforme, ali je njihova efikasnost oslabila zbog nedostatka pripreme i operativnih nedostataka.

Konačan izveštaj sadrži 19 preporuka, uključujući šest prioriternih preporuka usmerenih na jačanje izbornog procesa na Kosovu. To su:

1. **Ojačati zakonske garancije u pogledu članstva i ponašanja izbornih zvaničnika** kako bi se obezbedila nepristrasnost i nezavisnost izborne administracije.
2. **Jasnije definisati i precizirati nadležnosti Centralne izborne komisije, Sekretarijata CIK-a i opštinskih izbornih komisija** kako bi se decentralizovalo donošenje odluka u izornoj administraciji gde je to prikladno i osigurala efikasnost i pravovremenost rada.
3. **Sprovesti sveobuhvatnu nezavisnu reviziju biračkog spiska,** uključujući internu analizu procesa registracije i statističko i terensko testiranje, u saradnji sa zainteresovanim stranama, kako bi se otklonile sumnje u tačnost i povećalo poverenje javnosti.
4. **Uvesti jasne zakonske definicije ključnih pojmova,** uključujući one koji se odnose na zapaljiv jezik i označavanje „podrške političkom subjektu“ **u izbornom procesu. Utvrditi eksplicitne kriterijume za određivanje proporcionalnih kazni** za kršenje Kodeksa ponašanja od strane političkih subjekata.
5. **Imenovati sve članove NKM blagovremeno i kroz konkurentan i transparentan proces selekcije.**

EUROPEAN UNION
ELECTION OBSERVATION MISSION

KOSOVO PARLIAMENTARY ELECTIONS
9 February 2025

6. **Uspostaviti pouzdan i transparentan sistem za upravljanje izbornim rezultatima**, sa jasnim i proverljivim procedurama kako bi se osigurala tačna obrada podataka o rezultatima. **Obezbediti brz pristup preliminarnim rezultatima**, uključujući sve relevantne podatke poput izlaznosti, važećih i nevažećih glasova, kao i skeniranih obrazaca rezultata po biračkim mestima.

Na poziv kosovskih vlasti, EU EOM je bila prisutna na Kosovu od 8. januara do 27. februara 2025. godine, a pridružila joj se i delegacija za posmatranje izbora Evropskog parlamenta. Misija je angažovala ukupno 104 posmatrača iz svih država članica EU, kao i iz Kanade, Norveške i Švajcarske.

Konačan izveštaj sa potpunom listom preporuka: <https://www.eeas.europa.eu/eom-kosovo-2025>

Za saradnju sa medijima, molimo kontaktirajte:

Emiliju Hinkkanen, portparolku,

emilia.hinkkanen@eueomkosovo2025.eu, +383 45 536 911.